

Ontwikkelingsactoren op zoek naar de Heilige Graal.

Opportunities en uitdagingen

1 Oktober 2011 - Geel

Nadia Molenaers

IOB-UA

ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: DE ZOEKTOCHT NAAR DE HEILIGE GRAAL

Structuur

- (Structurele) Ontwikkelingssamenwerking: de zoektocht naar de heilige graal
- De nieuwe hulpbenadering en de Verklaring van Parijs
- Parijs Verklaring: implicaties voor lokale actoren in het Noorden?

Wat moeten OSactoren doen om lage inkomens- & hulpafhankelijke landen te ondersteunen in hun ontwikkeling ?

- +/- consensus over einddoel
 - Hoge menselijke ontwikkeling
 - Geconsolideerde democratie
 - Cultuur van tolerantie en respect voor diversiteit
- Heilige Graal: Hoe de weg naar einddoel ondersteunen via extern gefinancierde interventies?
 - Bottom-up zaaien? projectlogica
 - Top-down opleggen? beleid/conditionaliteiten
 - De nieuwe hulpbenadering

Ontwikkeling bottom-up zaaien: de project logica

- Breng de hulp recht naar de armen
 - Filosofie: bottom-up change, laat duizend bloemen bloeien, small is beautiful
 - Verwachting: druppels worden olievlek, vele kleintjes maken een grote

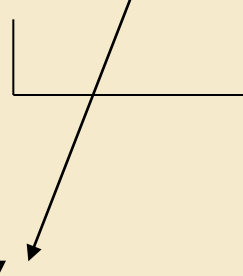
North

South

Citizen tax payers

Government

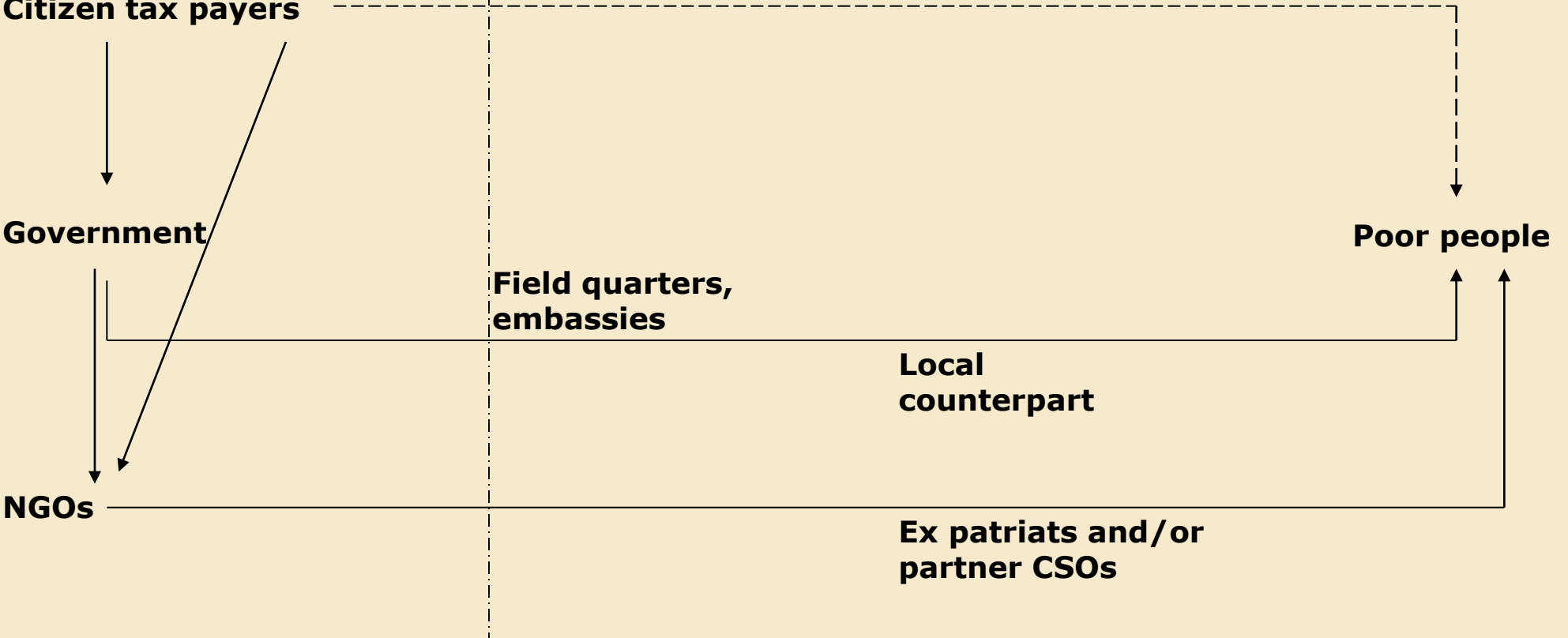
NGOs

**Field quarters,
embassies**

**Local
counterpart**

**Ex patriats and/or
partner CSOs**

Poor people

North

South

Citizen tax payers

Government

NGOs

vermenigvuldigd met duizenden

gezien het aantal donoren en ontwikkelingsactoren

Embassies

Peer people

Local counterpart

Ex patriats and/or partner CSOs

Balans na 40 jaar projecten

- Vraag 1: Structurele impact?
 - Neen
 - Chaos, gebrek aan coherentie en coordinatie
 - Armoede is een politiek en structureel probleem maar projecten slagen er niet in om die bredere politiek-institutionele dimensie te veranderen

- Vraag 2: Duurzaamheid?
 - Neen
 - Dodelijk donor-overwicht
 - Eilandjes van verandering overleven niet, de invloed van de staat (pos/neg) blijft belangrijk

- Eind jaren 70-jaren 80: projecten zijn niet in staat om duurzame impact op armoede te realiseren

Why did donor-driven and managed projects not work ?

Strengths

- Allows addressing genuine poverty issues at local level
- Even in absence of a 'development state'
- Relatively simple to manage and supervise (log frame)
- High donor commitment
- High donor accountability

Weaknesses

- Weak national ownership (donor-driven priority setting)
- High donor and recipient transaction costs
- Institutional undermining of public sector
- Weak sustainability
- Fungibility (WYS≠WYG)

Ontwikkeling top-down opleggen: Beleid/Conditionaliteiten

- Ontvangende overheden dwingen om een bepaald beleid te voeren
 - Logica van de SAPs (focus op macro-economisch beleid)
 - Filosofie: top-down, afdwingen van verandering door hulp te verbinden aan hervormingsvoorwaarden (conditionaliteiten)
 - Verwachtingen: focus op beleid → goed beleid en de rest volgt vanzelf

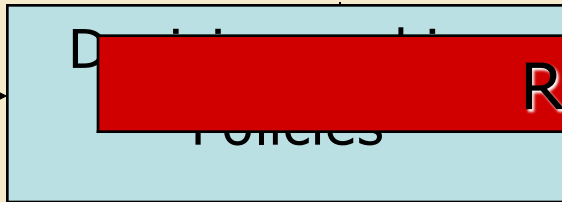
North

South

Citizen tax payers

Donors

NGOs

Ngo's...

RESISTANCE

Politicians

Bureaucracies

Poor people

CSOs...

Ex patriats and/or partner CSOs

Balans na 20 jaar conditionaliteiten

- Opleggen van beleid en conditionaliteiten werkt niet zonder
 - Eigenaarschap & Politieke wil
 - Institutionele/technische capaciteit
- Verandering kan niet gekocht worden met hulp
 - Ontwikkeling is een politiek institutioneel proces
 - Rol van de staat is cruciaal (provider, regulator, facilitator, coordinator)

Why did structural adjustment not work ?

Strengths

- Sound macroeconomic management stressed
- Some technocratic governance issues addressed
- Institutional strengthening of public finance management
- Attractive modalities: budget support and balance of payments support

Weaknesses

- Government uncommitted
- Public opinion against
- Disconnect with bilateral donors
- Conditionality design faults
- Reform overload
- Long-term view on development missing

DE NIEUWE HULPBENADERING EN DE VERKLARING VAN PARIJS

Gebaseerd op 'lessons learned'

- Eigenaarschap
- Armoede centraal – Resultaatsgerichtheid
 - MDGs
- Onderliggende consensus
 - Ontwikkeling is een politiek institutioneel proces
 - Performante staat = sterke staat met goed beleid + implementatiecapaciteit
 - Druk naar meer performantie moet ook vanbinnenuit komen (rol civiele maatschappij)

Vertaald in Principes

- ⇒ Ownership, Pro-poor effectiveness
- ⇒ Results orientedness & Reliable systems
- ⇒ Erkenning van de rol van civiele maatschappij

Welke hulp helpt niet?

- Aanbodgestuurde hulp
 - Omzeilen, negeren van de staat/beleid/politiek
 - Opleggen van prioriteiten, beleid, systemen
- Fragmentatie & proliferatie

Vertaald in principes

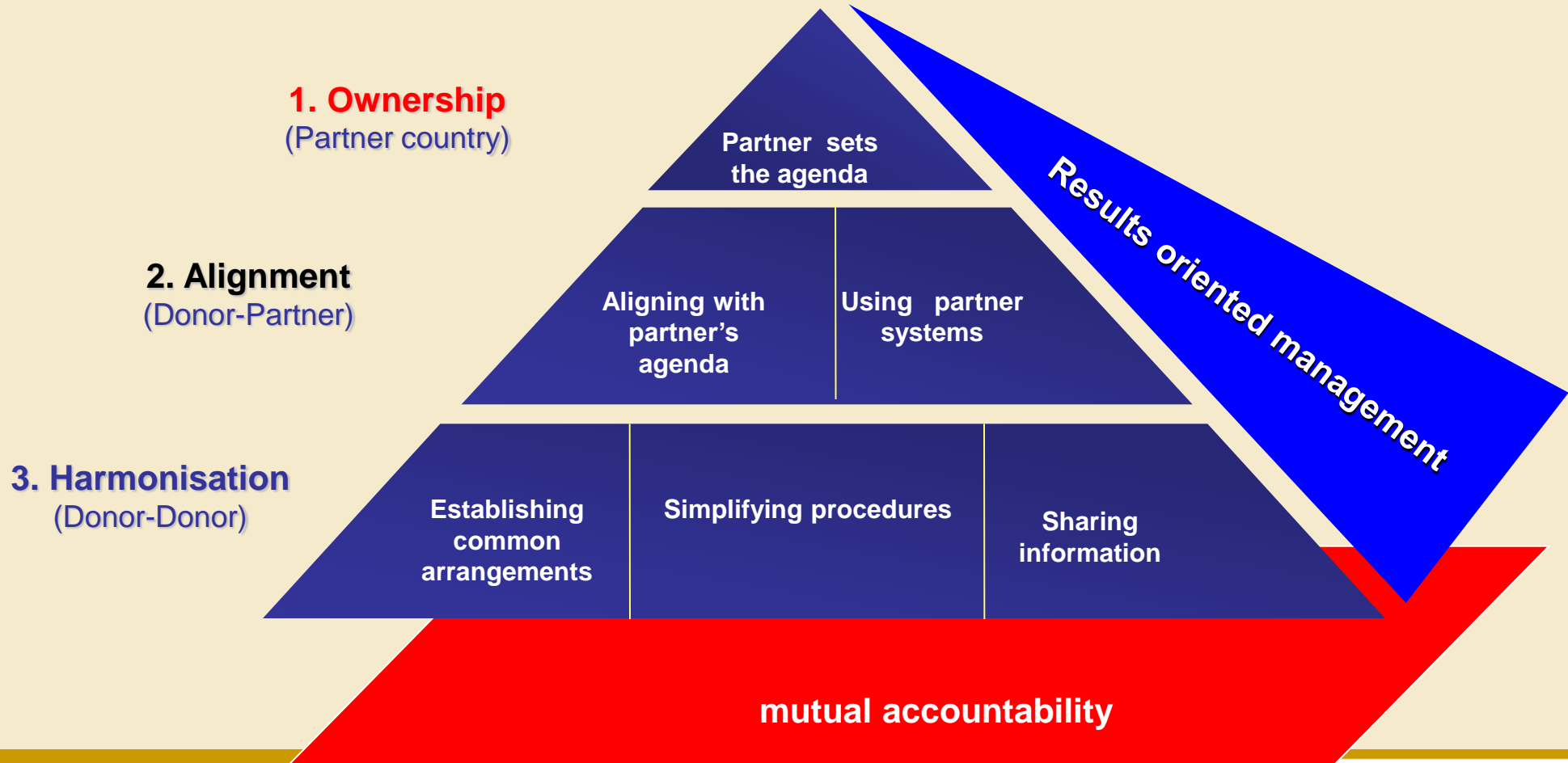
⇒ Alignment

⇒ Harmonisation

⇒ Wederzijdse accountability

⇒ Lange termijn engagement

Parijs Verklaring (2005)

Waar staan we in de implementatie?

Nr.	Paris Declaration Indicator	2005 Baseline	2010 score	2010 target
1	Operational NDS	19%	37%	75%
2a	Reliable PFM systems	0%	38%	50%
2b	Reliable procurement systems			NT
3	Aid flows are on budget	44%	46%	85%
4	Coordinated TA	49%	57%	50%
5a	Use PFM systems	40%	48%	55%
5b	Use country procurement systems		44%	NT
6	Total nr of PIUs	1696	1158	565
7	Aid more predictable	42%	43%	71%
8	Aid untied	87%	>87%	89ù
9	Use common arrangements & procedures	43%	48%	66%
10a	Joint missions	20%	22%	40%
10b	Joint country analytical work	41%	44%	66%
11	Resultsoriented framework	7%	22%	38%
13	Mutual accountability	44%	50%	100%

Na 10 jaar NHB

- Hulparchitectuur is veranderd, maar minder vooruitgang dan gehoopt
 - Harmonisatie: grote vooruitgang
 - Alignering: Opgang van Budgetsteun
- Dat is niet noodzakelijk slecht
 - Full alignment (General Budget Support) is niet overal aangewezen
 - Portfolio aanpak nu wijdverspreid (Budget support + programma-aanpak + projecten)
 - Participatie van de civiele maatschappij verliest momentum
- Weinig impact op armoede totnogtoe
 - Politico-institutional engineering heeft tijd nodig – zeker zonder handleiding...
 - Partiële, beperkte implementatie van NHB (volumes en modaliteiten)
 - Foute implementatie van NHB (niet selectief genoeg, slecht gebruik van 'carrots & sticks')
 - Nieuwe spelers doorkruisen de opzet (China, India, Brasil ...)

PARIJS VERKLARING: IMPLICATIES VOOR LOKALE ACTOREN IN HET NOORDEN

Twee interpretaties

- Enge interpretatie

- Dat is iets voor de federale overheid en de ambassades, betrokken is het federale niveau, de nationale overheid terplaatse, daar hebben wij niets mee te maken!
 - Verklaring van Parijs is té technocratisch: verhogen van de effectiviteit van de bilaterale hulp, het gaat niet om ontwikkeling, ontwikkeling is veel breder !
 - Andere OSactoren moeten zich toch niet scharen achter of onder die nationale paraplu !!! Wij hebben andere rollen !!!
- ⇒ Afzetten tegen de verklaring van Parijs

Twee interpretaties

- Brede interpretatie
 - Reflectiekader:
 - Wat zijn principes van goede ontwikkelingssamenwerking?
 - Wat zouden de effecten zijn van de Parijs Principes op ons Noord-Zuidbeleid, op onze OS strategie, op onze werking (ook co-financiering), op onze rol in het bredere geheel (Belgie, Europa, op het terrein)?
 - Wat zouden goede modaliteiten van OS kunnen zijn voor ons, op ons niveau?
 - Wat zou het effect zijn van deze principes en modaliteiten op de relatie met mijn partner (lokaal bestuur, CSO, NGO, ...)

Twee interpretaties

- Brede interpretatie
 - Actiekader:
 - Waar willen lokale actoren, steden en gemeenten zich positioneren in deze architectuur (Noord en Zuid)?
 - Welke rol willen ze spelen tov ander OSactoren (Noord en Zuid)?

Twee vooroordelen onderuit gehaald...

- NHB is enkel voor grote spelers
 - FOUT!
 - NHB tracht vooral hulp te gebruiken als hefboom voor verandering: strategisch interveniëren, slim ageren
 - « Small can be smart »
- Er is geen ruimte voor projecten
 - FOUT!
 - Ook projecten kunnen de Parijs Principes trachten te respecteren → New Style Projects

New Style Projects: DO NO HARM !

- Think macro – act micro
 - Vermijd navelstaren
- Link micro en macro: zoom in, zoom out!
 - Innovatie, leren moet verbonden zijn aan het informeren/beïnvloeden van hogere niveau's (beleidsniveau)
 - Situeer of integreer projecten in bredere beleidsprocessen
 - Gebruik 'evidence based expertise' slim
- Harmonizeer
 - Mapping
 - Delen van informatie
 - Coordinatie
 - Vermijd overlap
- Aligneer met je partner waar mogelijk

Dank u

nadia.molenaers@ua.ac.be

Illustratie Belgische hulp ODA: gefragmenteerd en incoherent

- **Gouvernementeel**
 - Federaal niveau
 - Gewesten en Gemeenschappen
 - Provincies
 - Steden en gemeenten

- **Niet-gouvernementeel**
 - NGOs
 - VVOB - APEFE
 - VLIR - CIUF
 - 4de pijler

	Federaal DGOS	Vlaamse Gemeenschap	Provincie Antwerpen	Stad Antwerpen
OS geld in Euro (N & Z acties)	+/- 900 miljoen (2007)	+/- 20 miljoen (2007)	67 000 (2006)	Meer dan 120.000 per jaar
Partnerlanden	18 Algerije Benin Bolivia Burundi DR Congo Ecuador Mali Marokko Mozambique Niger Palestijnse gebieden Peru Rwanda Senegal Tanzania Uganda Vietnam Zuid-Afrika	6 Botswana Lesotho Mozambique Namibie Swaziland Zuid-Afrika	Guatemala Filipijnen Senegal	Covenant Paramaribo (Suriname)

	Federaal DGOS	Vlaamse Gemeenschap	Provincie Antwerpen	Stad Antwerpen
Thema's	Leefmilieu Rechten mannen en vrouwen Migratie Kinderrechten Steun privé-sector Aids/HIV Gezondheid Economie	Voedselzekerheid & landbouw Gezondheidszorg en HIV/Aids Onderwijs Duurzaam ondernemen / produceren Humanitaire bijstand	Regiobeleid	Onderwijs / opleidingen Aids/HIV Rivieroeverproject
Ook	Steun aan indirecte actoren	Steun aan indirecte actoren en vierde pijler projecten	Steun aan 75tal projecten (indirecte actoren en vierde pijler)	Studentenstages Projecten (indirecte actoren en vierde pijler)

- Indirecte actoren: NGOs en universiteiten
- 115 NGOs met een gemiddeld budget van 360000 Euro – actief in 65 landen en financierder van honderden partners
- Vierde pijler: om en bij 1100 initiatieven in Vlaanderen